

Republika Hrvatska
Općinski sud u Pazinu
Stalna služba u Poreču-Parenzo
Turistička 2, 52440 Poreč-Parenzo

Poslovni broj: P-617/2023-26

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski sud u Pazinu, Stalna služba u Poreču-Parenzo, po sucu toga suda Vlatki Markuš, kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari tužitelja Dejana Božića, OIB: 35856421071, iz Poreča, Rapska 2, zastupanog po punomoćnici Tamari Malić Blažina, odvjetnici u Puli, protiv tužene ERSTE & STEIERMARKISCHE d.d., OIB: 23057039320, Rijeka, Jadranski trg 3a, zastupane po punomoćnicima Odvjetničkog društva Metelko, Knežević & Partneri d.o.o. Zagreb, radi isplate, nakon javne glavne rasprave zaključene dana 21. svibnja 2026., u prisutnosti punomoćnice tužitelja i punomoćnika tužene Petra Kovačevića, odvjetnika u Odvjetničkom društvu Metelko, Knežević & Partneri d.o.o. Zagreb, 06. srpnja 2026.

p r e s u d i o j e

I Utvrđuju se tražbine tužitelja prema tuženoj te se:

-nalaže tuženoj ERSTE&STEIERMÄRKISCHE BANK d.d., OIB: 23057039320, isplatiti tužitelju BOŽIĆ DEANU, OIB: 35856421071, novčani iznos od 12.804,71 EUR (dvanaest tisuća osamsto četiri eura i sedamdeset jedan cent) uvećan za zakonske zatezne kamate koje se od dospijeca svakog iznosa do 31. srpnja 2015. godine određuju po stopi propisanoj čl. 29. Zakona o obveznim odnosima (NN br. 35/05) odnosno eskontnoj stopi Hrvatske Narodne Banke uvećane za pet postotnih poena, a od 1. kolovoza 2015. godine do 31.12.2022. godine po stopi određenoj uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, a od 1. siječnja 2023. pa do isplate, po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za 3 postotna poena, koja teče kako slijedi:

31,93 EUR teku od 01.01.2009.g. pa do isplate,
34,93 EUR teku od 01.02.2009.g. pa do isplate,
38,63 EUR teku od 01.03.2009.g pa do isplate,
28,58 EUR teku od 01.04.2009.g. pa do isplate,
29,21 EUR teku od 01.05.2009.g. pa do isplate,
17,70 EUR teku od 01.06.2009.g. pa do isplate,
4,22 EUR teku od 01.07.2009.g. pa do isplate,

9,77 EUR teku od 01.08.2009.g. pa do isplate,
19,54 EUR teku od 01.09.2009.g. pa do isplate,
10,03 EUR teku od 01.10.2009.g. pa do isplate,
9,10 EUR teku od 01.11.2009.g. pa do isplate,
20,40 EUR teku od 01.12.2009.g. pa do isplate,
33,67 EUR teku od 01.01.2010.g. pa do isplate,
41,32 EUR teku od 01.02.2010.g. pa do isplate,
38,46 EUR teku od 01.03.2010.g. pa do isplate,
58,85 EUR teku od 01.04.2010.g. pa do isplate,
54,44 EUR teku od 01.05.2010.g. pa do isplate,
59,28 EUR teku od 01.06.2010.g. pa do isplate,
113,55 EUR teku od 01.07.2010.g. pa do isplate,
101,54 EUR teku od 01.08.2010.g. pa do isplate,
145,71 EUR teku od 01.09.2010.g. pa do isplate,
123,81 EUR teku od 01.10.2010.g. pa do isplate,
101,61 EUR teku od 01.11.2010.g. pa do isplate,
156,30 EUR teku od 01.12.2010.g. pa do isplate,
184,19 EUR teku od 01.01.2011.g. pa do isplate,
163,32 EUR teku od 01.02.2011.g. pa do isplate,
169,76 EUR teku od 01.03.2011.g. pa do isplate,
152,28 EUR teku od 01.04.2011.g. pa do isplate,
154,22 EUR teku od 01.05.2011.g. pa do isplate,
201,60 EUR teku od 01.06.2011.g. pa do isplate,
210,42 EUR teku od 01.07.2011.g. pa do isplate,
271,12 EUR teku od 01.08.2011.g. pa do isplate,
262,54 EUR teku od 01.09.2011.g. pa do isplate,
214,87 EUR teku od 01.10.2011.g. pa do isplate,
203,92 EUR teku od 01.11.2011.g. pa do isplate,
200,74 EUR teku od 01.12.2011.g. pa do isplate,
212,50 EUR teku od 01.01.2012.g. pa do isplate,
225,64 EUR teku od 01.02.2012.g. pa do isplate,
225,95 EUR teku od 01.03.2012.g. pa do isplate,
217,74 EUR teku od 01.04.2012.g. pa do isplate,
220,44 EUR teku od 01.05.2012.g. pa do isplate,
225,50 EUR teku od 01.06.2012.g. pa do isplate,
220,68 EUR teku od 01.07.2012.g. pa do isplate,
221,05 EUR teku od 01.08.2012.g. pa do isplate,
216,43 EUR teku od 01.09.2012.g. pa do isplate,
207,27 EUR teku od 01.10.2012.g. pa do isplate,
217,81 EUR teku od 01.11.2012.g. pa do isplate,
220,82 EUR teku od 01.12.2012.g. pa do isplate,
221,05 EUR teku od 01.01.2013.g. pa do isplate,
205,80 EUR teku od 01.02.2013.g. pa do isplate,
215,60 EUR teku od 01.03.2013.g. pa do isplate,
218,27 EUR teku od 01.04.2013.g. pa do isplate,
212,39 EUR teku od 01.05.2013.g. pa do isplate,
195,85 EUR teku od 01.06.2013.g. pa do isplate,
189,33 EUR teku od 01.07.2013.g. pa do isplate,
197,46 EUR teku od 01.08.2013.g. pa do isplate,
203,07 EUR teku od 01.09.2013.g. pa do isplate,

217,37 EUR teku od 01.10.2013.g. pa do isplate,
209,50 EUR teku od 01.11.2013.g. pa do isplate,
213,02 EUR teku od 01.12.2013.g. pa do isplate,
215,91 EUR teku od 01.01.2014.g. pa do isplate,
178,85 EUR teku od 01.02.2014.g. pa do isplate,
181,74 EUR teku od 01.03.2014.g. pa do isplate,
181,98 EUR teku od 01.04.2014.g. pa do isplate,
176,77 EUR teku od 01.05.2014.g. pa do isplate,
172,94 EUR teku od 01.06.2014.g. pa do isplate,
177,19 EUR teku od 01.07.2014.g. pa do isplate,
181,09 EUR teku od 01.08.2014.g. pa do isplate,
186,63 EUR teku od 01.09.2014.g. pa do isplate,
186,91 EUR teku od 01.10.2014.g. pa do isplate,
191,72 EUR teku od 01.11.2014.g. pa do isplate,
192,69 EUR teku od 01.12.2014.g. pa do isplate,
195,09 EUR teku od 01.01.2015.g. pa do isplate,
194,92 EUR teku od 01.02.2015.g. pa do isplate,
194,92 EUR teku od 01.03.2015.g. pa do isplate,
194,92 EUR teku od 01.04.2015.g. pa do isplate,
194,92 EUR teku od 01.05.2015.g. pa do isplate,
194,92 EUR teku od 01.06.2015.g. pa do isplate,
194,92 EUR teku od 01.07.2015.g. pa do isplate,
194,92 EUR teku od 01.08.2015.g. pa do isplate,
194,92 EUR teku od 01.09.2015.g. pa do isplate,
u roku 15 dana;

- nalaže tuženoj ERSTE&STEIERMÄRKISCHE BANK d.d., OIB: 23057039320, isplatiti tužitelju BOŽIĆ DEANU, OIB: 35856421071, novčani iznos od 8.277,15 EUR (osam tisuća dvjesto sedamdeset sedam eura i petnaest centi) s osnova razlike glavnice uvećan za zakonske zatezne kamate koje se od 01.10.2015. godine do 31.12.2022. godine po stopi određenoj uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, a od 1. siječnja 2023. pa do isplate, po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za 3 postotna poena, u roku 15 dana;

- nalaže tuženoj ERSTE&STEIERMÄRKISCHE BANK d.d., OIB: 23057039320, isplatiti tužitelju BOŽIĆ DEANU, OIB: 35856421071, novčani iznos od 7.866,79 EUR (sedam tisuća osamsto šezdeset šest eura i sedamdeset devet centi) s osnova manjka uvećan za zakonske zatezne kamate koje se od 01.10.2015. godine do 31.12.2022. godine po stopi određenoj uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, a od 1. siječnja 2023. pa do isplate, po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za 3 postotna poena, u roku od 15 dana.

II Utvrđuju se tražbine tuženoj prema tužitelju te se:

- nalaže tužitelju da tuženoj isplati iznos od 1.008,99 eura (tisuću osam eura i devedeset devet centi) zajedno sa zateznim kamatama tekućim na iznose:

0,10 eura od 02.02.2006. do isplate,
12,36 eura od 02.03.2006. do isplate,
16,76 eura od 02.04.2006. do isplate,
15,10 eura od 02.05.2006. do isplate,
13,48 eura od 02.06.2006. do isplate,
16,69 eura od 02.07.2006. do isplate,
17,68 eura od 02.08.2006. do isplate,
12,05 eura od 02.09.2006. do isplate,
13,89 eura od 02.10.2006. do isplate,
13,57 eura od 02.11.2006. do isplate,
16,18 eura od 02.12.2006. do isplate,
23,61 eura od 02.01.2007. do isplate,
28,60 eura od 02.02.2007. do isplate,
26,28 eura od 02.03.2007. do isplate,
27,63 eura od 02.04.2007. do isplate,
40,27 eura od 02.05.2007. do isplate,
43,38 eura od 02.06.2007. do isplate,
47,47 eura od 02.07.2007. do isplate,
47,44 eura od 02.08.2007. do isplate,
41,83 eura od 02.09.2007. do isplate,
50,18 eura od 02.10.2007. do isplate,
50,39 eura od 02.11.2007. do isplate,
44,53 eura od 02.12.2007. do isplate,
45,17 eura od 02.01.2008. do isplate,
32,62 eura od 02.02.2008. do isplate,
24,30 eura od 02.03.2008. do isplate,
16,08 eura od 02.04.2008. do isplate,
37,91 eura od 02.05.2008. do isplate,
43,65 eura od 02.06.2008. do isplate,
37,38 eura od 02.07.2008. do isplate,
49,88 eura od 02.08.2008. do isplate,
47,07 eura od 02.09.2008. do isplate,
34,72 eura od 02.10.2008. do isplate,
0,10 eura od 02.12.2008. do isplate,

i to do dana 31.12.2007. godine po stopi koju određuje članak 1. Uredbe o visini stope zatezne kamate, a od 01.01.2008. do isplate s kamatama po stopi propisanoj čl. 29. st. 2. Zakona o obveznim odnosima, koja se do 31.07.2015. koja se određuje za svako polugodište u visini eskontne stope Hrvatske narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu, uvećane za pet postotnih poena, a od dana 01.08.2015. godine do isplate, po stopi koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, a od dana 01.01.2023. godine po stopi koja se, za svako polugodište, određuje uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotnih poena;

- nalaže tužitelju da tuženoj isplati iznos od 5.003,37 eura (pet tisuća tri eura i trideset sedam centi) zajedno sa zateznim kamatama tekućim od 27. srpnja 2017. do isplate po stopi određenoj uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotnih poena, u roku od 15 dana.

III Prebijaju se navedene tražbine te se nalaže tuženoj da tužitelju isplati razliku koja ostane nakon izvršenog prijeba.

IV Nalaže se tuženoj da tužitelju isplatiti troškove ovog postupka u iznosu od 2.392,50 eura (dvije tisuće tristo devedeset dva eura i pedeset centi) uvećane za zakonsku zateznu kamatu koja teče od dana donošenja presude do isplate po stopi određenoj uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotnih poena, u roku od 15 dana.

Obrazloženje

1. Tužitelj u tužbi navodi da je kao korisnik kredita s tuženom kao bankom sklopio Ugovor o kreditu br. 2402006-1031262160/51400607-5102803816 dana 13. siječnja 2006. na iznos od 233.000,00 CHF u kunskoj protuvrijednosti po srednjem tečaju tužene za CHF važeći na dan puštanja kredita u tečaj za kupnju nekretnine s rokom vraćanja od 360 mjeseci. Taj ugovor solemniziran je kod javne bilježnice Marije Blečić iz Pazina pod poslovnim brojem OU-22/06-1 16. siječnja 2006. Tvrdi kako je u predmetnom ugovoru o kreditu ništetna odredba o valutnoj klauzuli CHF i to temeljem odredbe članka 81. i 87. Zakona o zaštiti potrošača (96/03 – ZZP). Navodi da je presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovnog broja PŽ-6632/2017-10 od 14. lipnja 2018. između ostalog navedeno da se: "Odredbe članka 81. stavak 1. (ZZP/03) i članka 96. stavak 1. (ZZP/07) kojima je propisano da se ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokuje značajnu odnosno znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, hrvatski su sudovi dužni tumačiti sukladno cilju Direktive 93/13, koja na određeni način predstavlja pravni i moralni temelj društvenog ponašanja koji se prema citiranim odredbama zahtjeva od sudionika u obveznim odnosima." Zatim da je u toj presudi a vezano za ponašanje i djelovanje banaka, između ostalih i ovdje tužene, zaključeno kako: "Stoga, bez obzira što u vrijeme kad su bili sklopljeni ugovori koji sadrže odredbe koje su predmet ovog spora zakonom nije bilo propisano da se u reklamama moraju navesti svi parametri pojedinog kredita, banke su sukladno načelu savjesnosti i poštenja potrošače trebale informirati o svim rizicima koje potrošači sklapanjem predloženog ugovora prihvaćaju, ili te iste informacije uklopiti u sadržaj ugovora, kako bi potrošači mogli razumijeti što im donosi sporna zaštitna klauzula i o tome donijeti informiranu odluku. Temeljna načela kao što je načelo savjesnosti i poštenja postoje upravo zato da bi se njima nadopunile pravne praznine, što je upravo ovdje slučaj." Nadalje navodi da je u presudama Suda Europske unije C-51/17 od 20. rujna 2018. i C-186/16 od 20. rujna 2017. navedeno kako članak 4. stavak 2. Direktive 93/13 treba tumačiti na način da zahtjev prema kojem ugovorna odredba mora biti jasno i razumljivo sastavljena ne može biti ograničen samo na njezinu formalnu i gramatičku razumljivost. Konkretno,

korisnik kredita mora s jedne strane biti jasno obaviješten o činjenici da se sklapajući ugovor o kreditu u stranoj valuti izlaže tečajnom riziku koji će gospodarski teško moći snositi u slučaju kada vrijednosti valute u kojoj ostvaruje svoj dohodak u odnosu na stranu valutu u kojoj je nominiran zajam. U tim je presudama istaknuto kako je švicarski franak valuta koja je podložna osjetnim fluktuacijama, a o čemu potrošači – prosječni građani nisu bili dovoljno i na pravi način informirani. Zatim da iz presude u slučaju "franak" Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske jasno proizlazi kako tužena, ali ni preostali tuženici iz kolektivnog spora, ne samo da nisu potrošače upozoravali na rizik već su im preporučali zaduženje u švicarskim francima kao "sigurnoj valuti" i slično. Stoga smatra da je jasno kako su banke i vezano uz valutnu klauzulu u CHF počinile povredu odredbi članka 81. ZPP/03, a što čini tako ugovorenu valutnu klauzulu ništetnom temeljem članka 96. ZPP/03. Nadalje navodi kako prema odredbi članka 502.c Zakona o parničnom postupku (ZPP) i članka 118. ZPP-a odluka suda donesena u postupku za zaštitu kolektivnih interesa potrošača u smislu postojanja povrede propisa zaštite potrošača obvezuje ostale sudove u postupku koji potrošač osobno pokrene radi naknade štete koja mu je uzrokovana postupanjem tuženika. Navodi da utvrđenje ništetnosti ugovorne odredbe kojom se ugovara valutna klauzula u CHF ima učinak uspostave pravne i činjenične situacije potrošača u kojoj bi se on nalazio da je ta odredba pošteno ugovorena, odnosno tečaj vraćen na početno ugovoreni tečaj, jer je to jedini tečaj koji je korisniku kredita prilikom sklapanja ugovora bio poznat. Da svi više plaćeni iznosi, zbog povećanja tečaja CHF predstavljaju stjecanje bez osnove te ih je tužena kao nepošteni stjecatelj dužna vratiti tužitelju zajedno sa zakonskom zateznom kamatom od dana stjecanja svakog pojedinog iznosa. Nadalje navodi kako je presudom i rješenjem Vrhovnog suda Republike Hrvatske Rev-2245/17-2 od 20. ožujka 2018. utvrđeno kako zastara počinje teći od pravomoćnosti presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske odnosno za povrat stečenog bez osnove po pitanju ništetne valutne klauzule od 14. lipnja 2018., te nastupa nakon pet godina, iz čega da jasno proizlazi kako predmetno potraživanje nije u zastari jer je tužba podnesena 12. lipnja 2023. Nadalje predlaže da u skladu s člankom 12. ZPP-a i člankom 327. Zakona o obveznim odnosima (ZOO) sud odluči o ništetnosti odredbe vezane uz valutnu klauzulu predmetnog ugovora kao o prethodnom pitanju. Potražuje povrat cjelokupnog iznosa stečenog bez osnove na temelju članka 1111. ZOO-a te zatezne kamate od dana stjecanja svakog iznosa temeljem članka 1115. ZOO-a. Nadalje tvrdi da predmetni ugovor o kreditu sadrži nepoštenu odredbu koja se odnosi na ugovornu naknadu koju je nametnula tužena, a na koju on (tužitelj) prilikom ugovaranja nije imao mogućnosti utjecaja pa je tako morao tuženoj isplatiti 1.463,71 eura, odnosno za obradu zahtjeva i odobravanje kredita platio je 01,000% naknade na iznos kredita. Tvrdi da je ta odredba prouzročila značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na njegovu štetu pa da je zbog toga ništetna. Da ta odredba ne sadrži nikakvo objašnjenje osim šturog pojma "troškovi odobravanja kredita" i ne odgovara stvarno nastalim troškovima i pruženim uslugama pa je ista netransparentna i ničim opravdana. Stoga ovom tužbom zahtjeva i isplatu iznosa od 1.463,71 eura zajedno sa zateznom kamatom tekućom od 27. travnja 2006. do isplate. Nadalje navodi da su ugovorne stranke zaključile 29. prosinca 2015. Aneks broj 1 ugovora o kreditu temeljem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju kojim je izvršena konverzija predmetnog kredita u kredit s valutnom klauzulom u eurima. Sukladno izračunu konverzije stanje glavnice kredita denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u eurima na dan 30. rujna 2015. iznosila je 143.945,07 eura u kunskoj protuvrijednosti prema srednjem tečaju za euro Hrvatske narodne banke na dan plaćanja. Nadalje da su zaključile 28. srpnja 2017.

Aneks broj 2 ugovora o kreditu temeljem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju kojim je izvršena konverzija predmetnog kredita u kredit s valutnom klauzulom u eurima, te je na dan sklapanja toga Aneksa tužitelj izvršio uplatu u iznosu od 23.356,53 CHF u svrhu djelomičnog smanjenja nedospjele glavnice kredita pa je na dan sklapanja Aneksa 2 iznos nedospjele glavnice kredita iznosio 119.771,14 eura. Tvrdi da usprkos činjenici što su sklopljeni navedeni Aneksi ima pravni interes na podnošenje ove tužbe s obzirom da su ti Aneksi sklopljeni nakon donošenja Zakona o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju, gdje je tužena ponovo iskoristila svoj nadređeni položaj te je u Aneks nametnula nejasnu, neodređenu i kao takvu nepoštenu odredbu prema kojoj se kamatna stopa mijenja i veže za nedovoljno jasne određene parametre. Dakle, ugovorena je kamatna stopa koja je promjenjiva u skladu s parametrima koje tužitelj kao potrošač jedva razumije, odnosno o kojoj se odredbi nije pojedinačno pregovaralo. Stoga smatra da nije ispravljena ništetnost prvotne odredbe o kamatnoj stopi za kredit u CHF jer je i nova ugovorna odredba za kredit u eur određena na način koji tužitelju nije omogućio utjecaj na njezin sadržaj i na način promjene kamatne stope. Tvrdi da u svakom slučaju prilikom te konverzije tužena nije uzela u obzir valjani tečaj valute, zakonske odredbe te temeljna načela obveznog pravnog odnosa. Navodi da i u slučaju da se u obzir uzme da je tužena u postupku konverzije utvrdila i priznala mu da je tijekom otplate kredita preplatio novčani iznos, da konverzijom nije oštećen jer je tužena i u tom postupku konverzije bez pravne osnove stekla novčani iznos koji tužitelj sada od nje potražuje. Nadalje navodi da sukladno odredbama ZOO-a koje uređuju pitanje konvalidacije te dosadašnjoj sudskoj praksi, ništetne ugovorne odredbe (osim iznimno) ne mogu postati valjane. U vezi pitanja konverzije a sukladno članku 325. ZOO-a navodi da je ona moguća ako ništetan pravni posao sadrži pretpostavke za valjanost nekog drugog pravnog posla, ako se konverzijom postiže cilj koji su stranke namjeravale postići prvotnim poslom. Navodi da je s tuženom sklopio dodatak jer da su smatrali da njime uspostavljaju pravnu i činjeničnu situaciju u kojoj bi se tužitelj nalazio da takva nepoštena odredba nikada nije postojala. Tvrdi da je tužena tako smatrala da primjenjujući odredbe Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju ispravlja neravni položaj ugovornih stranaka do kojega je došlo zbog ugovorenih ništetnih odredbi, a on da je pak pogrešno smatrao da će dodatkom i izjednačavanjem s položajem u kojem bi bio da je koristio kredit u eurima biti u poziciji u kakvoj bi bio da nije bilo ništetne promjenjive kamatne stope i valutne klauzule. Međutim, i kod ugovora koji su sklapani u eurima redovna kamatna stopa tijekom trajanja obveze bila je promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom banaka. Dakle tvrdi da konverzijom nije izvršena restitucija koju određuje pravo Europske unije, niti po Direktivi 93/13 niti po presudama Suda Europske unije, već da je njome izvršeno samo ekonomsko izjednačavanje kredita s valutnom klauzulom CHF i simuliranog kredita s valutnom klauzulom u eurima. Pritom da su banke u konverziji radile nepoštene kamatne stope iz istovrsnog euro kredita, a osim toga da su nametnule nepoštenu visoku maržu iz euro kredita o kojoj se nije pregovaralo. Nadalje navodi da prilikom konverzije, nova ugovorena kamatna stopa predstavlja bitan sastojak ugovora o kreditu u vezi koje su ugovorne strane vjerovale da postoji suglasnost tj. smatrali su da upravo novo utvrđena visina kamatne stope dovodi do izjednačavanja položaja stranaka. S obzirom da su ugovorne strane vjerovale da su suglasne u vezi pitanja visine kamatne stope, a u stvarnosti da je između njih postojala nesuglasnost, smatra da je u konkretnom slučaju riječ o nesporazumu između ugovornih strana zbog čega se ima smatrati da aneksi uz ugovor nisu ni nastali sukladno članku 282. ZOO-a. Nadalje navodi da je pored novčanog iznosa od 1.463,71 eura s osnove naknade za obradu tuženoj plaćao i iznose anuiteta

kojima je izvršio preplatu koja je nakon konverzije uzeta u obzir ali samo u odnosu na buduće mjesečne anuitete. Radi svega navedenog predložio je da sud donese presudu kojom bi naložio tuženoj isplatu preplate za razdoblje od početka otplate kredita do dana provedbe konverzije, te isplatu na ime razliku na nedospjele glavnice po konverziji.

2. Tužena u odgovoru na tužbu prije svega ističe prigovor mjesne nenadležnosti jer da je odredbom čl. 16. predmetnog Ugovora o kreditu za slučaj spora ugovorena nadležnost suda u mjestu sjedišta Banke. U cijelosti osporava osnovanost tužbe i postavljenog tužbenog zahtjeva tužitelja, dok ne osporava visinu potraživanja s osnove naplaćene naknade za obradu kredita u visini od 1.463,71 eura odnosno 11.028,36 kuna. Navodi da tužitelj propušta odrediti koliki novčani iznos zahtijeva na temelju navodne ništetnosti odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi, a koliki na temelju navodne ništetnosti odredbe o valutnoj klauzuli, dok s druge strane osnovanost svog novčanog tužbenog zahtjeva temelji upravo na navodnoj ništetnosti dviju predmetnih odredbi ugovora, dakle, dvije pravne osnove. S tim u vezi tuženik ukazuje na odredbu članka 186. ZPP-a prema kojoj je pravilno (precizno, potpuno i određeno) postavljeni tužbeni zahtjev procesna pretpostavka za meritorno suđenje te se nepotpun i neodređen zahtjev ne može materijalno presuditi. Stoga predlaže da sud sukladno odredbi članka 109. st. 1. ZPP naloži tužitelju da ispravi tužbu odnosno dopuni na način da određeno naznači koje iznose zahtijeva na temelju navodne ništetnosti odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi, a koje po osnovi navodne ništetnosti odredbe o valutnoj klauzuli, podredno da tužbu shodno odredbama zakona odbaci s obzirom na nedostatak osnovne procesne pretpostavke bez koje se o meritumu predmeta spora ne može postupati niti odlučiti. Nadalje ističe prigovor nedostatka aktivne legitimacije na strani tužitelja jer da uplate nisu vršene samo od strane tužitelja. Nadalje ističe da je tužitelj taj koji mora dokazati status potrošača. Što se tiče konverzije navodi da je odlučna činjenica koju sud treba uzeti u obzir ta da su tužitelj i tuženik dana 29. prosinca 2015. sklopili Aneks Ugovora o kreditu kojim je izvršena konverzija osnovnog kredita iz CHF u EUR sukladno odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (NN 102/15 – dalje u tekstu: ZIDZPK/15). Navodi da su tim Aneksom parnične stranke stvorile novu pravnu osnovu, bez značaja obnove, na način da je tužiteljev kredit koji je bio denominiran u kunama s valutnom klauzulom u CHF konvertiran u kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u EUR odnosno položaj tužitelja je izjednačen s položajem u kojem bi bio da je koristio kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u EUR. Stoga smatra da svi korisnici kredita koji su konvertirali svoj kredit po ZIDZPK/15 nemaju pravni interes postavljati kondemnatorne zahtjeve koji bi se odnosili na bilo kakva obeštećenja koja bi mogla proizlaziti iz odnosa između Banke i korisnika kredita, a koji odnos je naknadno uređen sporazumom o konverziji kao novom pravnom osnovom među strankama. Da je konverzija provedena sukladno strogim zakonskim odredbama ZIDZPK/15, te ne postoje bilo kakvi drugi razlozi nevaljanosti takvog ugovornog odnosa, a što je uostalom i nesporno među strankama. Nadalje navodi da sukladno utvrđenjima Suda EU iz odluke C-567/20, jasno proizlazi da je konverzija kredita tužitelja iz CHF u EUR, koja je isto tako odraz zakonskih odredbi ZIDZPK/15, isključena od ispitivanja poštenosti/nepoštenosti. Stoga su svi učinci konverzije (koji su retroaktivni) isključeni iz primjene Direktive pa tako i nacionalnih odredbi o zaštiti potrošača, jer se i u ovom slučaju mora pretpostaviti i to kao apsolutna pravna predmnijeva tj. neoboriva zakonska presumpcija (*praesumptio iuris et de iure*) da je zakonodavac uspostavio ravnotežu između svih prava i obveza tužitelja kao potrošača i tuženika kao trgovca.

U odnosu na tužbeni zahtjev iz toč. I pretpostavlja da se iznos od 16.955,14 eura / 127.748,54 kune naveden zajedno s ostalim iznosima u tužbenom zahtjevu odnosi na razliku u glavnici, te u odnosu na taj zahtjev ističe prigovor zastare. Pojašnjava da je Aneks kojim je provedena konverzija i utvrđena nova EUR glavnica kredita sklopljen 29. prosinca 2015. godine, a kada bi i dospjelo navodno potraživanje tužitelja s razlike preostale nedospjele glavnice između visine glavnice u CHF i EUR na dan konverzije. Drugi aneks sklopljen je 28. srpnja 2017. godine kojim je smanjena glavnica depozitom, smanjena kamatna stopa te smanjen ostatak vrijednosti. Tad je utvrđeno kako nova nedospjela glavnica iznosi 119.771,14 eura. Obzirom da tužitelj smatra da na strani tuženika ne postoji pravni temelj za predmetni izračun glavnice, tuženik ističe da se bi se na to navodno stjecanje bez osnove imao primijeniti opći zastarni rok od pet godina iz odredbe članka 225. Zakona o obveznim odnosima. Navodi da tužitelj pod točkom I. tužbenog zahtjeva potražuje spomenuti iznos od 33.517,45 EUR/ 252.537,05 kuna između ostalog i s osnove navodno preplaćenih tečajnih razlika, zajedno s pripadajućom zateznom kamatom na pojedinačne iznose do isplate, na koje potraživanje se ima primijeniti trogodišnji zastarni rok, koji da je protekao pa je to potraživanje u zastari. U odnosu na odluke Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske i Vrhovnog suda Republike Hrvatske navodi da je 17. rujna 2019. objavljena odluka Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 3. rujna 2019., posl.br. Rev 2221/18, a kojom odlukom je potvrđena odluka Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske posl. br. Pž-6632/2017 od 14. lipnja 2018. godine u dijelu kojim se utvrđuje da su Banke (pa tako i tuženik) povrijedile kolektivne interese potrošača ugovarajući valutu uz koju je vezana glavnica švicarski franak. Tuženik prije svega ističe da smatra da su obje gore navedene odluke nepravilne i nezakonite, a što da osobito potvrđuju odluka Suda EU u predmetima C-81/19 i C-243/20. Ponavlja da je zaključak Suda EU da su odredbe ugovora koje su odraz odredbi nacionalnog prava, bez obzira da li se radilo o odredbama kogentne ili dispozitivne naravi, isključene iz primjene Direktive i da se stoga uopće ne može ispitivati da li su nepoštene, a sve iz razloga što se može legitimno pretpostaviti da je zakonodavac uspostavio ravnotežu između svih prava i obveza stranaka određenih ugovora. Smatra da se taj stav ima primijeniti i na zakonsku odredbu o valutnoj klauzuli sadržanoj u čl. 22. Zakon o obveznim odnosima. Međutim, ukoliko bi sud smatrao da je ipak potrebno utvrditi okolnosti informiranosti tužitelja kao potrošača, tj. informacije koje su mu bile na raspolaganju prije, prilikom i za vrijeme sklapanja ugovora o kreditu, ističe da su tužitelju bile dostupne sve informacije prije, prilikom i za vrijeme sklapanja predmetnog ugovora o kreditu na takav način da je mogao shvatiti ekonomske posljedice ugovaranja kredita u kojem se glavnica kredita veže za valutu švicarski franak. Da je tuženik prvenstveno u reklamnom materijalu kao i oglasima: u ponudi nudio kredite uz valutnu klauzulu u CHF, EUR i USD (a ne isključivo ponudu kredita u CHF); ni na koji način nije preferirao, sugerirao ili nagovarao druge potrošače pa tako i tužitelja na bilo koju opciju iz ponude; težište stavio na kreditiranje bez jamaca dakle na opću ponudu stambenih kredita bez jamaca; isticao je da svako kreditno zaduživanje, bez obzira na valutnu klauzulu predstavlja određeni rizik kojeg tražitelj kredita pa tako i tužitelj mora biti svjestan; na letcima egzaktno, grafički prikazao kretanje tečaja CHF, EUR i USD u odnosu na kunu za razdoblje od 6 (šest) godina prije 2004. Nadalje napominje kako su potrošačima pa tako i tužitelju prilikom savjetovanja u bankama predočavani i uručivani obrasci u kojima se decidirano pojašnjava pojam valutne klauzule, te promjena tečajeva stranih valuta za koje je vezana valutna klauzula (npr. EUR, CHF ili USD) koja utječe na promjenu iznosa povrata kredita (glavnica, kamate, naknada...) u kunama. Zatim da je tužitelja kao i općenito potrošače upozoravao i informirao o valutnoj klauzuli i to na

više različitih načina iz čega da proizlazi da su korisnici kredita u CHF pa tako i tužitelj bili informirani da je volatilnost tečaja kune u odnosu na CHF u zadnjih šest godina bila znatno veća u odnosu na volatilnost tečaja kune u odnosu na Euro. Nadalje ističe da je predmetnim Ugovorom o kreditu kao instrument osiguranja kredita ugovoren i depozit u visini od 10,00% od iznosa od kredita što prema Ugovoru o oročenom depozitu broj 2402006-1031262160/73406038-7500069908 iznosi CHF 23.300,00. U trenutku uplate sredstava depozita na depozitnu partiju (dakle, na dan 31. siječnja 2006. godine) depozit od CHF 23.300,00 u kunskoj protuvrijednosti vrijedio je kn 111,385.65 (CHF 23.300,00 x 4,78 – srednji tečaj tuženika). Iznos depozita je korišten za podmirenje dospjelih neplaćenih anuiteta po predmetnom Ugovoru o kreditu i to dana 28. srpnja 2017. godine kada je u korist kredita prebačen iznos od CHF 23.356,53, koji je u kunskoj protuvrijednosti vrijedio 149,456.10, a da je isplaćen po tečaju na dan 31. siječnja 2006. godine vrijedio bi 111.758,18 kuna. Razlika u iznosu jest 37.697,92 kune odnosno 5.003,37 eura. Da je iz navedenog razvidno kako je tužitelj unutar razdoblja od ugovaranja cit. depozita te za vrijeme njegova korištenja za podmirenje dospjelih neplaćenih anuiteta profitirao na povećanju tečaja CHF u iznosu od kn 37.697,92 / EUR 5.003,37 pa se stoga i postavlja opravdano pitanje navodnog rizika, koji je tužitelj preuzeo ugovaranjem predmetnog kredita. Da proizlazi kako je prvenstveno postojalo sasvim dovoljno informacija temeljem kojih bi tužitelj mogao razumjeti ekonomske posljedice ugovaranja valutne klauzule vezane uz švicarski franak odnosno po stajalištu tuženika tužitelj je itekako bio obaviješten o riziku intervalutarnih promjena u valutnoj klauzuli vezanoj za švicarski franak, a uz to je tužitelj i profitirao ugovaranjem oročenog depozita. Tuženik također ističe kako tužena niti je ostvarila, niti može ostvariti ekstra profit na tečajnim razlikama jer je i sama zadužena u CHF te tako trpi isti tečajni rizik u CHF. Tome da govori u prilog i činjenica da banka ne bi smjela imati obvezu u devizi, a potraživanje u kunama. Bilo kakvo odstupanje stvara valutni rizik koji si Banka ne može priuštiti. Odnosno, primjera radi, otplatom duga od strane korisnika kredita u iznosu od 100 CHF, banka podmiruje svoju obvezu u iznosu od 100 CHF prema svojem vjerovniku. Da je odnos obveza i potraživanja u stranim valutama u bankarskom poslovanju strogo je reguliran i kontroliran od strane Hrvatske Narodne Banke (dalje HNB) koja je, svojom Odlukom o ograničavanju izloženosti kreditnih institucija valutnom riziku (NN 38/2010 i 62/2011) u čl. 8. propisala da je kreditna institucija dužna krajem svakoga dana uskladiti svoju ukupnu otvorenu deviznu poziciju (razliku između potraživanja i obveza u pojedinoj valuti. Dakle, da iz svega proizlazi da je i Banka imala obveze u CHF-u te da stoga nije imala niti ima bilo kakve namjere usmjerene ka ostvarivanju ekstra profita. U slučaju kada bi se valutna klauzula utvrdila ništetnom kako to predlaže tužitelj, to nikako ne bi značilo da Banka gubi navodno stečeni ekstra profit, nego štoviše da ona kao kreditor snosi izravan gubitak na tečajnim razlikama jer ona i dalje i sama ima kreditnu obvezu prema svojim vjerovnicama. Zaključno, tvrdi da odredba o valutnoj klauzuli sadržana u predmetnom ugovoru o kreditu je odraz odredbe članka 22. Zakona o obveznim odnosima koji propisuje da je dopuštena odredba ugovora prema kojoj se vrijednost ugovorne obveze u valuti Republike Hrvatske izračunava na temelju tečaja valute Republike Hrvatske u odnosu prema stranoj valuti. Što se tiče naknade za obradu kredita koju tužitelj isto potražuje u iznosu od 1.463,71 eura / 11.028,36 kuna zajedno sa zateznim kamatama tekućim od 31. siječnja 2006. godine pa do isplate, u cijelosti osporava navode tužitelja da bi se ugovorna odredba o naknadi za obradu kredita imala smatrati nepoštenom odnosno ništetnom i to iz sljedećih razloga: da je ta ugovorna odredba jasna, razumljiva i lako uočljiva pa je bespredmetno utvrđivati i eventualnu nepoštenost, odnosno ništetnost navedene odredbe. Dakle,

ističe kako nije dopušteno ocjenjivati da je li predmetna ugovorna odredba nepoštena odnosno nišetna, a sve sukladno odredbi čl. 84. Zakona o zaštiti potrošača prema kojoj odredbi nije dopušteno ocjenjivati jesu li poštene ugovorne odredbe o predmetu ugovora i cijeni ako su te odredbe jasne, lako razumljive i lako uočljive, što da je na jednak način određeno je i Direktivom Vijeća Europske unije 93/13/EEZ čiji tekst je inkorporiran spomenutim Zakonom o zaštiti potrošača u hrvatsko nacionalno zakonodavstvo. Navodi da je o toj naknadi tužitelj bio upoznat tijekom pregovora oko ugovaranja predmetnog ugovora o kreditu i prilikom sklapanja na način da je službenik Banke koji je ugovarao ovaj kredit s tužiteljem tužitelju jasno iskomunicirao da postoji obveza tužitelja na plaćanje takve naknade za obradu kredita. Osim toga da je tužitelju ta informacija bila dostupna i na letcima tuženika koji su se uručivali tužitelju prije nego što je došlo do sklapanja kredita, kao i Odluka o visini kamatnih stopa i naknada Sektora građanstva za fizičke osobe, a u kojem se jasno navodi da je korisnik kredita dužan na pisani poziv Banke uplatiti jednokratnu naknadu koja se obračunava prilikom obrade kredita u propisanom postotku iznosa glavnice kredita ili u apsolutnom iznosu sukladno Odluci o visini kamatnih stopa i naknada Sektora građanstva, a naplaćuje se prije ili prilikom puštanja kredita u tečaj. Zatim da je iznos naknade od 01,000 % od iznosa kredita naknada za troškove koji su prouzrokovani tuženiku uslijed obrade kredita, i to: operativni troškovi (trošak rada djelatnika Banke, uključujući i troškove zaposlenika na razvoju i održavanju pripadnih IT sustava i sl.), materijalni troškovi (cijene uredskog materijala, informatičke opreme, trošak s osnove korištenja energenata, trošak s osnove razmjene podataka ili baza podataka s trećim stranama kao što su registar obveza po kreditima SRI, HROK ili HZMO itd.), troškovi trećih strana koje sudjeluju u realizaciji usluge (npr. trošak poštarine), povezani regulatorni troškovi (npr. za rad djelatnika svih službi, savjetovanje klijenta, izrada ponude za kredit, provjera i unos podataka iz zahtjeva za kredit, obrada zahtjeva, odobravanje kredita, izrada i potpisivanje ugovora, isplata kredita, odlaganje i arhiviranje kreditnog spisa i sl.). S obzirom na te troškove tuženik je sukladno odredbi čl. 10. naplatio naknadu u visini od 01,000 % od visine predmetnog kredita u iznosu od kn 11.028,36. Nadalje, ukazuje da je odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača propisano da je ugovorna odredba nepoštena ako uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, a da će se prilikom utvrđivanja tih okolnosti uzimati u obzir narav robe ili usluge koji predstavljaju predmet ugovora, sve okolnosti prije i prilikom sklapanja ugovora, ostale ugovorne odredbe, kao i neki drugi ugovor koji, u odnosu na ugovor koji se ocjenjuje, predstavlja glavni ugovor. Sve i da je naslovnom sudu dopušteno utvrđivati nepoštenost/nišetnost predmetne ugovorne odredbe, tuženik ističe kako takva odredba zasigurno ne uzrokuje takvu neravnotežu u pravima i obvezama među strankama koja bi se imala smatrati značajnom u smislu odredbe čl. 81. Zakona o zaštiti potrošača o čemu da se je očitovao Sud EU čiji zaključak je da čl. 3. st. 1. Direktive 93/13 treba tumačiti na način da ugovorna odredba o naknadi za upravljanje zajmom, poput one u glavnom postupku – koja ne omogućava da se nedvojbeno utvrdi koje se konkretne usluge pružaju u zamjenu za te troškove – načelno ne uzrokuje na štetu potrošača, u suprotnosti s uvjetom o dobroj vjeri, znatniju neravnotežu u pravima i obvezama stranaka proizašlima iz ugovora. Osim toga, tuženik napominje da u vrijeme sklapanja predmetnog ugovora o kreditu nije postojalo nikakvo zakonsko ograničenje na ugovaranje predmetne naknade (tek je naknadnim izmjenama potrošačkih propisa 2013. godine definirano koje se naknade i pod kojim uvjetima mogu naplaćivati u potrošačkom kreditiranju, koje odredbe se međutim ne primjenjuju na potrošačke ugovore prije njegova stupanja na snagu tih zakonskih propisa). Točnije, da je tek je Zakonom o potrošačkom kreditiranju (“Narodne novine”,

broj 75/2009) i njegovim izmjenama i dopunama iz 2013. godine ("Narodne novine", broj 143/2013) zakonodavac u čl. 1. i 14. dao ovlaštenje ministru financija da pravilnikom "pobliže definira naknade i druga pitanja s tim u vezi" pa je tako 31. siječnja 2014. godine donesen Pravilnik o naknadama na potrošačke kredite („Narodne novine“, broj 15/2014), kojim je izrijekom bila u članku 3. kao dopuštena predviđena i naknada za obradu kredita, a vjerovnik ih „u kreditnom poslovanju obračunava i naplaćuje...sukladno tarifi odnosno aktu vjerovnika kojim su određene naknade, a ovisno o vrsti kredita“. Sve do stupanja na snagu navedenog zakonodavstva nije postojalo nikakvo zakonsko ograničenje ugovaranja predmetne naknade za obradu kredita. Naposljetku, da je zakonodavac tek Zakonom o stambenom potrošačkom kreditiranju („Narodne novine“, broj 101/2017 od 12. listopada 2017.), propisao, da kreditne institucije ne smiju naplatiti naknadu za obradu i/ili odobravanje stambenog potrošačkog kredita, ali samo u slučaju stambenih potrošačkih kredita, pri čemu se ta zabrana ne primjenjuje na ugovore o kreditu koji su sklopljeni prije stupanja na snagu Zakona o stambenom potrošačkom kreditiranju („Narodne novine“, broj 101/2017 od 12. listopada 2017.) Slijedom svega navedenoga tvrdi da se može smatrati da bi predmetna ugovorna odredba o naknadi za obradu kredita uzrokovala značajnu neravnotežu u pravima i obvezama među strankama pa da bi se ta odredba imala smatrati nepoštenom/ništetnom. U konačnici, tuženik ističe prigovor zastare na ovo potraživanje tužitelja, jer je naknada naplaćena dana 13. siječnja 2006., a niti jedna od presuda za kolektivnu zaštitu potrošača, a ni neka druga pravomoćna presuda ne utvrđuje ništetnima ugovorne odredbe o naknadama za obradu kredita. Stoga, nema ni tužbe koja bi prekinula tijekom zastarnog roka za ovu navodnu tražbinu tužitelja. Vezano za tužbeni zahtjev tužitelja kojim potražuje zakonske zatezne kamate na pojedinačne iznose od dana plaćanja istih tuženik ističe da čak i u slučaju kada bi sud utvrdio ništetnim pobijane odredbe ugovora i ocijenio osnovanim postojanje tužiteljeve tražbine, a što se spori u cijelosti, takav zahtjev tužitelja u odnosu na tijekom zakonskih zateznih kamata bi bio u potpunosti neosnovan. Naime, odredbom članka 214. Zakona o obveznim odnosima ("Službeni list SFRJ" br. 29/78., 39/85., 46/85., 57/89., "Narodne novine" br. 53/91., 73/91., 3/94., 111/93., 107/95., 7/96., 91/96., 112/99., 88/01., 35/05.), a koja odredba je istovjetna odredbi članka 1115. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine" 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18) propisano je da kada se vraća ono što je stečeno bez osnove, vraća se zajedno sa zateznim kamatama i to ako je stjecatelj nepošten od dana stjecanja, a inače od dana podnošenja zahtjeva. Sukladno mišljenju Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske iznijetog na sjednici dana 05. ožujka 2004. Ugovorne strane iz ništavog ugovora o zajmu u smislu odredbe članka 214. ZOO-a treba smatrati savjesnim, pa stjecatelju pripadaju zatezne kamate od dana podnošenja zahtjeva. Stoga smatra da bi tužitelj imao pravo na zakonske zatezne kamate na potraživani iznos od podnošenja tužbe, a sve iz razloga jer je tek podnošenjem predmetne tužbe tužitelj postavio zahtjev prema tuženiku za povrat stečenog bez osnove, a tuženik u trenutku stjecanja nije bio nepošten te ga se sukladno izraženom shvaćanju VSRH u smislu odredbe članka 214. ZOO-a treba smatrati savjesnim. Nadalje navodi da ukoliko bi sud iz bilo kojeg razloga utvrdo ništetnom pobijanu odredbu o valutnoj klauzuli, a što tuženik osporava u cijelosti, tada ističe prigovor radi prebijanja svoje tražbine s osnove potplaćenih i povlaštenih anuiteta u iznosu od kn 7.602,38 / EUR 1.008,99 (kada je tečaj CHF bio niži od početnog tečaja) zajedno sa zateznim kamatama tekućim na svaki pojedini iznos. Stoga predlaže da sud konstitutivnom odlukom izvršiti prijeboj tražbine tuženika s tražbinom tužitelja. Zatim, ukoliko bi sud iz bilo kojeg razloga utvrdo ništetnom pobijanu odredbu o valutnoj klauzuli, a što tuženik osporava u cijelosti, tada tuženik ističe prigovor radi prebijanja

svoje tražbine s osnove razlike u depozitu koji je u razdobljima kada je isplaćivan iznosio 37.697,92 kune / 5.003,37 eura više nego u trenutku kada je zaključen Ugovor o kreditu zajedno sa zateznim kamatama tekućim na od 29. srpnja 2017. do isplate te predlaže da sud konstitutivnom odlukom izvršiti prijebom tražbine tuženika s tražbinom tužitelja. Ističe da se prilikom izračuna navodne preplate tužitelja u svakom slučaju moraju uračunati i iznosi koji su manje plaćeni, tzv. negativne razlike, s osnove valutne klauzule i promjenjive kamatne stope i to neovisno o tome je li tuženik u postupku istaknuo bilo prigovor radi prijebom ili protutužbu za navedene negativne razlike. Radi svega navedenog predložio je da sud odbaci tužbu tužitelja, a podredno odbije tužbene zahtjeve tužitelja kao neosnovane te naloži tužitelju da naknadi tuženiku troškove ovoga postupka.

3. Tijekom dokaznog postupka sud je izvršio uvid u: obavijesti o promjeni uvjeta po kreditu (13-16), obavijesti o povećanju kamatne stope (17-19, 25), otplatni plan (20-24, 26-30, 34-38, 97-100, 103-106, 109-112, 115-118, 120-124, 128-132, 134-138, 141-144, 147-150, 153-156, 159-162, 165-168, 171-174), obavijesti o promjeni kamatne stope (31-33), pregled prometa po kreditu (39-94), obavijest o usklađivanju visine kamatne stope za referentno razdoblje od 01. siječnja 2018. do 30. lipnja 2018. (95-96), obavijest o usklađivanju visine kamatne stope za referentno razdoblje od 01. srpnja 2018. do 31. prosinca 2018. (101-102), obavijest o usklađivanju visine kamatne stope za referentno razdoblje od 01. srpnja 2016. do 31. prosinca 2016. (107-108), obavijest o usklađivanju visine kamatne stope za referentno razdoblje od 01. siječnja 2017. do 30. lipnja 2017. (113-114), obavijest o kreditu (119), obavijest o usklađenju kamatne stope (125-126), obavijest o kreditu za razdoblje do 31. prosinca 2017. (127), obavijest o promjeni kamatne stope (133), obavijest o usklađivanju visine kamatne stope za referentno razdoblje od 01. srpnja 2019. do 31. prosinca 2019. (139-140), obavijest o usklađivanju visine kamatne stope za referentno razdoblje od 01. siječnja 2021. do 30. lipnja 2021. (145-146), obavijest o usklađivanju visine kamatne stope za referentno razdoblje od 01. siječnja 2020. do 30. lipnja 2020. (151-152), obavijest o usklađivanju visine kamatne stope za referentno razdoblje od 01. srpnja 2020. do 31. prosinca 2020. (157-158), obavijest o usklađivanju visine kamatne stope za referentno razdoblje od 01. srpnja 2021. do 31. prosinca 2021. (163-164), obavijest o usklađivanju visine kamatne stope za referentno razdoblje od 01. siječnja 2019. do 30. lipnja 2019. (169-170), ugovor o kreditu (175-201), obrazac za prihvrat izračuna konverzije (336-337), obavijest o izračunu konverzije (354-357), izračun konverzije kredita (358-364), saslušao je tužitelja (459-460), proveo je financijsko računovodstveno vještačenje po Centru za financijska vještačenja d.o.o. (467-485).

4. U vezi s ovako provedenim dokaznim postupkom sud je prema svojem uvjerenju, a na temelju savjesne i brižljive ocjene svakog dokaza zasebno i svih dokaza zajedno, kao i na temelju rezultata cjelokupnog postupka odlučio kao u izreci presude.

5. U ovom postupku nije sporno:

- da su stranke zaključile Ugovor o kreditu broj 2402006-1031262160/51400607-5102803816 dana 13. siječnja 2006. (175-182) na iznos od 233.000,00 CHF u kunsnoj protuvrijednosti po srednjem tečaju tužene za CHF važeći na dan puštanja kredita u tečaj za kupnju nekretnine s rokom vraćanja od 360 mjeseci. Taj ugovor solemniziran je kod javne bilježnice Marije Blečić iz Pazina pod poslovnim brojem OU-22/06-1 16. siječnja 2006.;

- da je u predmetnom ugovoru tužitelj bio korisnik kredita, a tužena banka, dok je Sabina Božić bila sudužnik, a SOL AVIS d.o.o. založni dužnik,

- da se je tužitelj obvezao platiti banci kamatu koja je promjenjiva sukladno u skladu s važećom odredbom banke;

- da su stranke zaključile i Aneks broj 1 uz ugovor o kreditu dana 29. prosinca 2015. (189-194) koji je solemniziran po javnom bilježniku iz Pazina, Nataši Jeromela Mauša, dana 29. prosinca 2015. pod poslovnim brojem OV-3048/2015, kojim je učinjena konverzija kredita denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF u kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u eurima na način i u rokovima propisanim Zakonom o izmjeni i dopuni Zakona o potrošačkom kreditiranju (NN 102/15);

- da su stranke zaključile i Aneks broj 2 uz ugovor o kreditu dana 28. srpnja 2017. (195-201) koji je solemniziran po javnom bilježniku iz Pazina, Nataši Jeromela Mauša, dana 28. srpnja 2017. pod poslovnim brojem OV-2462/2017, kojim je smanjena glavnica depozitom, smanjena kamatna stopa, te smanjen ostatak vrijednosti.

6. Ono što je sporno i što je u ovom postupku bilo potrebno utvrditi pitanje je:

- da li su ništetni dijelovi predmetnog ugovora o kreditu, a koji se odnose na valutnu klauzulu;

- da li tužitelj ima pravni interes za pokretanje ovog parničnog postupka;

- da li tužitelj ima pravo na povrat stečenog bez osnove temeljem eventualno ništetnih odredbi ugovora s obzirom da je između stranaka zaključen Aneks broj 1 i broj 2 uz Ugovor o kreditu.

7. Što se tiče prigovora tužene o mjesnoj nenadležnosti ovoga suda, takav prigovor nije osnovan.

U vrijeme sklapanja predmetnog ugovora 13. siječnja 2006., na snazi je bio Zakon o zaštiti potrošača (NN 96/03, 46/07), koji u čl. 91. st. 1. i 2 sadržava odredbu o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo, koja je suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, koja je nepoštena ugovorna odredba. Koja je sročena od strane tužene sa svrhom da nadležnost za sporove iz ugovora povjeri isključivo sudu svog sjedišta te s time ostvari pogodnosti i bitno manje troškove. Uzimajući u obzir udaljenost mjesta prebivalište tužitelja, kao i da ima izabranu punomoćnicu s područja nadležnosti suda u Puli-Pola, takva bi ugovorna odredba za tužitelja izazvala troškove dolaska na sud, a time i znatnu neravnotežu u procesnom položaju ugovornih strana, pa je stoga odredba o mjesnoj nadležnosti nepoštena i kao takva ništetna.

S obzirom na to, mjesnu nadležnost valjalo je utvrditi prema odredbama Zakona o parničnom postupku (SL SFRJ 4/77, 36/77, 36/80, 6/80, 69/82, 43/82, 58/84, 74/87, 57/89, 20/90, 27/90, 35/91, NN 53/91, 91/92, 112/99, 129/00, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 96/08, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22, 114/22, 155/23 – u nastavku ZPP).

Odredba čl. 59. ZPP-a za suđenje u sporovima protiv pravne osobe koja ima poslovnu jedinicu izvan svog sjedišta, ako spor nastane u povodu djelatnosti te jedinice, pored suda općemjesne nadležnosti nadležan je i sud na čijem se području ta poslovna jedinica nalazi.

Tužena ima registrirano sjedište na području nadležnosti Općinskog suda u Rijeci, dok je predmetni ugovor zaključen u poslovnicu u Poreču, na području nadležnosti ovoga suda, gdje se nalazi i prebivalište tužitelja.

8.Što se tiče ništetnosti odnosno nedopuštenosti ugovorne odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli vođen je sudski postupak zaštiti kolektivnih interesa potrošača pred Trgovačkim sudom u Zagrebu posl. br. P-1401/2012 u kojem je donesena presuda dana 04. srpnja 2013. u kojoj je utvrđeno da je tužena u razdoblju kada je sklopljen predmetni ugovor o kreditu povrijedila kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita zaključujući ugovore o kreditima koristeći u istima ništetne i nepoštene odredbe na način da je ugovorena valutna klauzula uz koju je vezana glavnica švicarski franak, kao i povrijedio kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita, zaključujući ugovore o kreditima, koristeći u istima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe u ugovorima o potrošačkom kreditiranju – ugovorima o kreditima, na način da je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja obveze u ugovorima o kreditima promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom tužene i drugim internim aktima banke, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja ugovora tužena kao trgovac i korisnici kreditnih usluga kao potrošači, nisu pojedinačno pregovarali i ugovorom utvrdili egzaktno parametre i metodu izračuna tih parametara koji utječu na odluku tužene o promjeni stope ugovorene kamate, a što je imalo za posljedicu u pravima i obvezama ugovornih strana utemeljeno na jednostranom povećanju kamatnih stopa, a sve na štetu potrošača pa je time tužena postupila suprotno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača (NN 96/03) u razdoblju od 01. lipnja 2004. do 31. prosinca 2008. i to čl. 81., 82. i 90., a od 07. kolovoza 2007. pa nadalje protivno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača (NN 79/07, 125/07, 75/09, 79/09, 89/09, 133/09) i to čl. 96. i 97., te suprotno odredbama Zakona o obveznim odnosima. Vrhovni sud Republike Hrvatske je dana 09. travnja 2015. donio presudu posl. br. Revt-249/14-2 kojom je odbijena, između ostalog i revizija tužene protiv presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske posl. br. Pž-7129/13-4 od 13. lipnja 2014. u dijelu u kojem je potvrđena presuda Trgovačkog suda u Zagrebu u pogledu povrede kolektivnih interesa i prava potrošača za ugovorenu redovnu kamatnu stopu koja je tijekom postojanja obveze po ugovorima o kreditima promjenjiva. Pravomoćnom presudom u postupku zaštite kolektivnih interesa potrošača odlučeno je da su određene odredbe ugovora o kreditu ništetne u dijelu u kojem je određena promjenjiva kamatna stopa i valutna klauzula vezana uz CHF, a isti stav potvrđuje i Sud Europske unije u predmetu C-186/16 Ruxandra Paula Andiciuc i dr. protiv Banca Romaneasca SA.

9. Tuženik je u razdoblju u kojem je sklopljen predmetni ugovor o kreditu povrijedio kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita i tužitelja na način da je sklapajući ugovore o kreditima te koristeći ništetne i nepoštene ugovorne odredbe na način da je ugovorena valutna klauzula, a da prije sklapanja i u vrijeme sklapanja ugovora tuženik kao trgovac i korisnici kreditnih usluga kao potrošači, nisu pojedinačno pregovarali i ugovorom utvrdili egzaktno parametre i metodu izračuna tih parametara koji utječu na odluku o promjeni stope ugovorene kamate, a što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana utemeljenu na jednostranom povećanju kamatnih stopa. Sukladno čl. 502.c ZPP-a i čl. 118. Zakona o zaštiti potrošača ovaj sud vezan je za utvrđenja iz navedenog postupka zaštite kolektivnih interesa potrošača tj. vezan je za utvrđenje da je ništetna odredba ugovora o promjenjivoj stopi redovne kamate i odredba o valutnoj klauzuli. Odredbe Zakona o

zaštiti potrošača o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima implementirane su temeljem Direktive vijeća 93/13 EEE od 05. travnja 1993., kao temeljnom aktu donesenom sa svrhom usklađivanja zakona i drugih propisa država koji se odnose na nepošteno odredbe u ugovorima koji se sklapaju između prodavatelja robe i pružatelja usluge i potrošača. U odnosu na pravne odnose i sporove koji su nastali prije ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju u kojem se razdoblju neposredno nije primjenjivalo pravo Europske unije, postojala je obveza suda da tumači nacionalno pravo u duhu prava Europske unije i sveopće njene pravne stečevine tj. i praksu suda Europske unije, a na što se Republika Hrvatska obvezala sklapanjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju koji je u primjeni od 2005. Tako sustav zaštite koji provodi Direktiva o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima počiva na ideji da se potrošač nalazi u slabijem položaju u odnosu na prodavatelja ili pružatelja usluga što se tiče pregovaračke snage i razine informacije (presuda Europskog suda C194/14 Sanchz Morchillo i Abril Garcia od 17. srpnja 2014.) prvi put unutar testa nepoštenosti pretpostavlja postojanje ugovornih odredbi o kojima se nije pojedinačno pregovaralo. Odredbom čl. 81. st. 4. Zakona o zaštiti potrošača određeno je da kada trgovac tvrdi da se o pojedinačnoj ugovornoj odredbi u unaprijed sastavljenom standardnom ugovoru pojedinačno pregovaralo, da je dužan to dokazati.

10. Sud je saslušao tužitelja (459-460) koji je izjavio da je namjeravao kupiti nekretninu – kuću. Pronašao je jednu koja je bila u izgradnji, te ga je prodavatelj uputio na Erste banku radi sređivanja kredita. Otišao je tamo te su mu oni ponudili kredit vezan za valutu CHF kao najpovoljniji kredit. Nije propitivao zašto bi taj kredit u odnosu na drugu valutu bio povoljniji. Zna što znači valutna klauzula, da o promjeni tečaja ovisi visina rate kredita. U banci mu ništa nisu govorili o eventualnim rizicima tako ugovorenog kredita. Bio je i kod javnog bilježnika koji mu isto nije ništa pojašnjavao. Banka je unaprijed pripremila ugovor o kreditu, a na pitanje da li je imao utjecaja na njegov sadržaj odgovorio je da nije. Predmetnim kreditom kupio je kuću u kojoj je živio zajedno sa svojom obitelji do pred tri godine kada je tu kuću prodao i kada je i predmetni kredit zatvoren. Pristao je na konverziju jer je na taj način smirio situaciju. Na pitanje da li su mu kod konverzije spominjali određenu preplatu odgovorio je da nisu, međutim, napomenuo je da je nakon konverzije rata kredita bila bitno veća od prve početne rate. Još je izjavio da je prije sklapanja predmetnog ugovora znao za naknadu za obradu kredita i pristao je na nju s time da nije unaprijed znao koliko će ona iznositi kao ni naknada kod javnog bilježnika. Pročitao je ugovor o kreditu prije nego što ga je potpisao, a na pitanje da li su mu sve odredbe ugovora bile jasne i da li je imao kakvih pitanja odgovorio je da mu je uglavnom sve bilo jasno.

11. Na temelju iskaza tužitelja sud zaključuje da se o spornim dijelovima ugovora (koji se odnose na valutnu klauzulu i naknadu za obradu kredita) nije pojedinačno pregovaralo, te da se radi o unaprijed sastavljenom standardnom ugovoru o kreditu u kojem tužitelj kao korisnik kredita nije mogao utjecati na sadržaj navedenih odredbi, iz kojeg razloga su po mišljenju ovoga suda sporne ugovorne odredbe zaista prouzročila značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, te su zbog toga dijelovi navedenih odredbi ništetni, u smislu odredbe čl. 87. st. 1. Zakona o zaštiti potrošača (NN 96/03).

12. Navodi tuženika da su stranke u konkretnom slučaju provele konverziju kredita na koju je tužitelj pristao i da zato nema pravni interes za ovu tužbu nisu osnovani iz razloga jer je provedenim vještačenjem utvrđeno da unatoč provedenoj

konverziji nije postignuta ravnoteža u pravima i obvezama ugovornih strana. Kako zaštita potrošača u odnosu na stupanj zaštite omogućava potrošaču ostvarivanje restitucije i uspostavu pravednog stanja u ugovornom odnosu koji sadrži nepoštenu odredbu, tužiteljica u slučaju provođenja konverzije ima pravo na utvrđenje same nepoštenosti početno ugovorenih odredbi pa tako i na restitucijski zahtjev onda kada provedena konverzija nije dovela do ravnoteže u pravima i obvezama stranaka, a što je u konkretnom postupku slučaj. Da je to doista tako proistječe iz presude suda Europske unije C-118/17 od 14. ožujka 2019. u predmetu Zsuzsanna Dunai protiv Erste Bank Hungary ZRT koja daje odgovor na pitanje o kreditima s ništetnim ugovornim odredbama, a primjenjujući Direktivu 93/13/EZ o ništetnim uvjetima u potrošačkim ugovorima u kojoj je utvrđeno da se čl. 6. st. 1. Direktive mora tumačiti na način da se ugovorna odredba koja je proglašena nepoštenom mora smatrati, načelno, kao da nikada nije postojala, tako da ne može imati učinak na potrošača s posljedicom ponovne uspostave pravne i činjenične situacije u kojoj se potrošač nalazio, da navedena odredba ne postoji. Činjenica da su određene ugovorne odredbe bile proglašene nepoštenima i ništetnima i zamijenjene novim odredbama kako bi se održao predmetni ugovor, ne može proizvesti učinak smanjenja zajamčene zaštite potrošača. Isto tako je odlukom Vrhovnog suda Republike Hrvatske Rev-18/18 od 26. svibnja 2020. izneseno stajalište da Sporazum o konverziji kojim su odredbe osnovnog ugovora izmijenjene u pogledu valutne klauzule, kamatne stope i iznos preostale neplaćene glavnice, ne znači da je korisnik kredita izgubio pravni interes, jer ništetnost nastupa po samom zakonu i nastaje od samog trenutka sklapanja pravnog posla pri čemu ništetan ugovor ne postaje valjan niti kad uzrok ništetnosti naknadno nestane osim u izuzetnim slučajevima kada je zabrana manjeg značaja i kada je u cijelosti ispunjen ugovor. Nadalje u rješenju Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj Rev-2868/2018 od 12. veljače 2019. zauzeto je stajalište da bez obzira na sklapanje dodatka ugovora o kreditu, tužitelj ima pravni interes i ovlašten je tražiti ništetnost pojedinih ugovornih odredbi, kako bi na temelju toga mogao ostvariti neka eventualna prava koja mu pripadaju, a uglavnom je riječ o kondemnatornim zahtjevima. Kako zaštita potrošača omogućava ostvarivanje restitucije i uspostavu pravednog ugovornog odnosa koji sadrži nepoštenu odredbu, to tužiteljica u slučaju provođenja konverzije ima pravo na restitucijski zahtjev onda kada provedena konverzija nije dovela do ravnoteže u pravima i obvezama stranaka, a što je slučaj u konkretnoj pravnoj stvari. Radi navedenog prigovor tužene u odnosu na provođenje konverzije i njezin utjecaj na mogućnost kondemnatorne zaštite tužitelja kao potrošača nije osnovan.

13. Po mišljenju ovoga suda potrošač koji je sklopio sporazum o konverziji kredita iz čl. 19.c st. 1. t. 6. Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o potrošačkom kreditiranju (ZID ZPK) nakon sklapanja tog sporazuma ima pravo na povrat više plaćenih iznosa po osnovi nepoštenih i ništetnih ugovornih odredbi o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli u slučaju ako bi postojala razlika na štetu potrošača između ukupnog iznosa koji bi mu pripadao po osnovi ništetnosti navedenih odredbi do dana izvršene konverzije (jednako kao i onim potrošačima i korisnicima kredita u CHF ili kredita u kunama s valutnom klauzulom u CHF koji nisu mogli ili nisu izvršili konverziju) i uplaćenog iznosa koji je potrošaču banka uračunala prilikom izračuna konverzije kredita u skladu s čl. 19.c ZID ZPK i to po pravilima o stjecanju bez osnove, a to sve za slučaj da to izrijeком nije između stranaka riješeno navedenim sporazumom. Ovo i iz razloga što odredbama ZID ZPK nije reguliran način rješavanja posljedica ništetnih ugovornih odredbi kojima se u ugovorima o kreditima s valutom u CHF ugovarala

promjenjiva kamatna stopa i valutna klauzula, tim više što je ratio donošenja navedenog zakona sadržan u odredbi čl. 19.b, kojom je propisano da konverzija kredita denominiranom u CHF u kredit denominiran u eur i kredita denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF u kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u eur, podrazumijeva konverziju kredita radi promjene valute, odnosno valutne klauzule u kojoj je denominiran i provodi se na način da se položaj potrošača s kreditom denominiran u CHF izjednači s položajem u kojem bi bio da je koristio kredit denominiran u euro, a položaj potrošača s kreditom denominiranim u kunama s valutnom klauzulom u CHF izjednači s položajem u kojem bi bio da je koristio kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u eurima.

Sklapanjem aneksa ugovoru utemeljenom na odredbama čl. 19.c ZID ZPK mora imati za posljedicu stvaranje potpune zaštite potrošača kao korisnika kredita i prilikom njegova sklapanja mora biti u potpunosti uklonjena neravnoteža u pravima i obvezama ugovornih strana, koja je prethodno narušena ugovaranjem navedenih ništetnih odredbi osnovnog ugovora o kreditu. Odredba čl. 19.c st. 1.2. ZID ZPK kojom je propisano da konverzija kredita podrazumijeva konverziju radi promjene valute odnosno valutne klauzule u koju je denominiran i izračunava se, između ostalog na način da se umjesto početno ugovorene kamatne stope kredita denominiranog u CHF i denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF primjeni kamatna stopa jednaka kamatnoj stopi (po iznosu, vrsti i razdoblju promjene) koju je vjerovnik primjenjivao na kredite iste vrste i trajanja denominirane u eur i denominirane u kunama s valutnom klauzulom u eur na dan sklapanja ugovora o kreditu, uvažavajući smanjenja kamatnih stopa, tečaju ili uvjete odobrene određenim istovrsnim skupinama potrošača temeljem dobi, namjene kredita, iste vrste i trajanja u eur i u kunama s valutnom klauzulom u eur na dan sklapanja ugovora o kreditu denominiranog u CHF i denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF, pa bi posljedično tome je li sklapanjem navedenog aneksa otklonjena navedena neravnoteža trebalo voditi računa je li prilikom obračuna više preplaćeno banka uračunavala kamatnu stopu i tečaj valute za ugovore sklopljene u eurima koji su vrijedili na dan zaključenja osnovnog ugovora o kreditu ili uz promjene kamatne stope i tečaja eura kroz ugovoreno razdoblje do trenutka konverzije.

Nadalje, navedenim aneksom uređuju se pitanja kamatnih stopa nakon sklapanja istih, ali ne i onih, nepoštenim postupanjem banaka, prethodno ugovorenih te iz sadržaja navedenog aneksa ne proizlazi da se prilikom njegovog sklapanja tužitelj odrekao svih svojih prava, koja u ovom postupku zahtjeva, a niti je takvo odricanje propisano odredbama ZID ZPK, već je suprotno tome odredbom čl. 41. Zakona o zaštiti potrošača propisano da se potrošač ne može odreći svojih prava niti mu se ista mogu ograničiti. Dakle, u konkretnom slučaju sklapanjem navedenog aneksa ugovorne strane su trajno i konačno uredile svoj pravni odnos i to za razdoblje nakon njegova sklapanja, ali ne i za razdoblje koje je tome prethodilo. Nije sporno da je u smislu odredbi ZID ZPK korisnik kredita bio u mogućnosti i odbiti sklapanje ponuđenog mu sporazuma o konverziji, ali je u okolnostima navedenog obveznopravnog odnosa u kojem su bili potrošači, kao korisnici kredita sklopljenih uz navedene nepoštene odredbe i banaka kao njihovih davatelja, ova njihova zakonska dispozicija kao potrošača bila vrlo upitna i za takve potrošače u Republici Hrvatskoj samo prividna budući im je alternativa bila ostanak u ugovornom odnosu u kojem je tečaj CHF-a bio potpuno nepredvidiv i sklapanjem tih sporazuma potrošači su doslovno spašavali svoju egzistenciju.

Ovakvo pravo potrošača kao korisnika kredita koji je sklopio sporazum o konverziji kredita iz čl. 19.c st. 1. t. 6. ZID ZPK, da nakon sklapanja tog sporazuma ima pravo na povrat više plaćenih iznosa po osnovi nepoštenih i ništetnih ugovornih odredbi o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli u slučaju ako bi postojala razlika na štetu potrošača između ukupnog iznosa koji bi mu pripadao po osnovi ništetnosti navedenih odredbi do dana izvršene konverzije i uplaćenog iznosa koji je potrošaču banka uračunala prilikom izračuna konverzije kredita i to po pravilima o stjecanju bez osnova sukladno je pravnom shvaćanju Županijskog suda u Puli izraženo u presudi posl. br. Gž-942/2021-2 od 30. studenog 2021., pravnim shvaćanjem zauzetim na sjednici građanskog odjela Županijskog suda u Puli od 04. listopada 2021. u Puli, te Županijskog suda u Bjelovaru Gž-506/2021-3 od 04. svibnja 2022.

Po mišljenju ovoga suda potrošač koji je sklopio Sporazum o konverziji kredita iz čl. 19.c st. 1. t. 6. ZID ZPK ima pravo na povrat više plaćenih iznosa po osnovi nepoštenih i ništetnih ugovornih odredbi o valutnoj klauzuli u slučaju ako bi postojala razlika na štetu potrošača između ukupnog iznosa koji bi mu pripadao po osnovi ništetnosti navedenih odredbi do dana izvršene konverzije i uplaćenog iznosa koji je potrošaču banka uračunala prilikom izračuna konverzije kredita u skladu s čl. 19.c ZID ZPK i to po pravilima o stjecanju bez osnove, a sve za slučaj da to izrijeком između stranaka nije riješeno navedenim sporazumom. Ovo i iz razloga što odredbama ZID ZPK/15 nije reguliran način rješavanja posljedica ništetnih ugovornih odredbi kojima se u ugovorima o kreditima s valutom u CHF ugovarala promjenjiva kamatna stopa i valutna klauzula, tim više što je ratio donošenja navedenog Zakona sadržana u odredbi čl. 19.b ZID ZPK kojom je propisano da konverzija kredita denominiranog u CHF u kredit denominiran u euro i kredita denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF u kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u eur podrazumijeva konverziju kredita radi promjene valute, odnosno valutne klauzule u kojoj je denominiran i provodi se na način da se položaj potrošača s kreditom denominiranim u CHF izjednači s položajem u kojem bi bio da je koristio kredit denominiran u euro, a položaj potrošača kreditom denominiranim u kunama s valutnom klauzulom u CHF izjednači s položajem u kojem bi bio da je koristio kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u eurima.

Sklapanjem aneksa ugovoru utemeljenom na odredbama čl. 19.c ZID ZPK mora imati za posljedicu stvaranje potpune zaštite potrošača kao korisnika kredita i prilikom njegova sklapanja mora u potpunosti biti uklonjena neravnoteža u pravima i obvezama ugovornih strana, koja je prethodno narušena ugovaranjem navedenih ništetnih odredbi osnovnog ugovora o kreditu. Odredba čl. 19.c st. 1.2. ZID ZPK kojom je propisano da konverzija kredita podrazumijeva konverziju radi promjene valute odnosno valutne klauzule u kojoj je denominiran i izračunava se između ostalog na način da se umjesto početno ugovorene kamatne stope kredita denominiranog u CHF i denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF primjeni kamatna stopa jednaka kamatnoj stopi koju je vjerovnik primjenjivao na kredite iste vrste i trajanja denominirane u euro i denominirane u kunama s valutnom klauzulom u eurima na dan sklapanja ugovora o kreditu, uvažavajući smanjenje kamatnih stopa, tečaj ili uvjete odobrene određenim istovrsnim skupinama potrošača temeljem dobi, namjena kredita, iste vrste i trajanja u eurima i kunama s valutnom klauzulom u eurima na dan sklapanja ugovora o kreditu denominiranog u CHF i denominiranog u kunama s valutnom

klauzulom u CHF, pa bi posljedično tome prilikom zaključka da li je sklapanjem navedenog aneksa otklonjena navedena neravnoteža trebalo voditi računa da li je prilikom obračuna više preplaćenog banka uračunavala kamatnu stopu i tečaj valute za ugovore sklopljene u eurima koji su vrijedili na dan zaključenja osnovnog ugovora o kreditu ili uz promjene kamatne stope i tečaja kroz ugovoreno razdoblje do trenutka konverzije.

Nadalje, navedenim aneksom ugovora o kreditu uređuju se pitanja kamatnih stopa nakon sklapanja istih, ali ne i onih nepoštenim postupanjem banaka prethodno ugovorenih te iz sadržaja navedenog aneksa ne proizlazi da se prilikom njegovog sklapanja tužitelj odrekao svojih prava, koja u ovom postupku zahtjeva, a niti je takvo odricanje propisano odredbama ZID ZPK, već je suprotno tome odredbom čl. 41. Zakona o zaštiti potrošača propisano da se potrošač ne može odreći svojih prava niti mu se ista mogu ograničiti. Dakle, u konkretnom slučaju, sklapanjem navedenog aneksa tužitelj i tužena su u skladu s odredbama ZID ZPK trajno i konačno uredili svoj pravni odnos, ali za razdoblje nakon njegova sklapanja, ali ne i za razdoblje koje je tome prethodilo. Nije sporno da je u smislu odredbi ZID ZPK korisnik kredita bio u mogućnosti i odbiti sklapanje ponuđenom mu sporazuma o konverziji, ali je u okolnostima navedenog obvezno pravnog odnosa u kojem su bili potrošači kao korisnici kredita sklopljenih uz navedene nepoštene ugovorne odredbe i banka kao njegov davatelj, ta njihova zakonska dispozicija kao potrošača bila vrlo upitna i za takve potrošače u Republici Hrvatskoj samo prividna budući im je alternativa bila ostanak u ugovornom odnosu u kojem je tečaj CHF-a bio potpuno nepredvidiv i sklapanjem tih sporazuma utemeljenih na odredbama ZID ZPK potrošači su doslovno spašavali svoju egzistenciju.

Odluka Europskog suda u predmetu broj C-19/2020 iz koje proizlazi da sustav predviđen Direktivom 93/13 ne može spriječiti stranke ugovora da otklone nepoštenost odredbe koju on sadržava na način da je ugovorno izmjene, pod uvjetom da s jedne strane, potrošačevo odricanje od pozivanja nepoštenost proizlazi iz njegova slobodnog i informiranog pristanka i, s druge strane, nova odredba o izmjeni sama nije nepoštena, što je na sudu koji je uputio zahtjev da provjeri da li je u potpunosti zadovoljeno ciljevima Direktive 93/13 kada se ponovno uspostavi pravna i činjenična situacija u kojoj bi se potrošač nalazio da nema nepoštene odredbe i ako su stranke sklapanjem aneksa uklonile nedostatak koji bi utjecao na ugovor, pod uvjetom da je prilikom tog sklapanja taj potrošač bio svjestan neobvezujuće naravi te odredbe i posljedica koje iz nje proizlaze.

Stajalište suda EU u tumačenju i primjeni Direktive 93/13/EEZ jasno naglašavaju važnost informiranog, upućenog obavještanja potrošača prije sklapanja ugovora o ugovornim uvjetima i njihovim posljedicama. To obavještanje od bitne je važnosti za potrošača jer će samo na temelju prethodne potpune i razumljive obavijesti potrošač biti u situaciji razumno shvatiti i predvidjeti posljedice i ekonomske učinke koje za njega može imati sklapanje ugovora s takvim ugovornim odredbama.

Praksa suda EU iz predmeta C-26/13 od 30. travnja 2014. odraz je ustaljenog stajališta da se potrošač nalazi u slabijem položaju u odnosu na banku, kako u pogledu pregovaračke snage tako i u pogledu razine obaviještenosti odnosno položaju koji vodi do pristanka na uvjete koje je poslovni subjekt prethodno sastavio, bez mogućnosti utjecaja na njihov sadržaj.

14. Nije sporno da tužitelj ima status potrošača. Naime, predmetnim ugovorom kupio je kuću u kojoj je živio.

15. U ovom postupku provedeno je financijsko vještačenje po ovlaštenom sudskom vještaku Centru za financijska vještačenja d.o.o., Zagreb koji je u svom nalazu i mišljenju (467-485) utvrdio da ukupan iznos preplate, te rast tečaja u odnosu na tečaj koji je vrijedio na dan isplate kredita, u razdoblju otplate kredita do izračuna konverzije kredita iznose 12.804,71 eura. Da ukupan iznos koji je tužitelj manje platio zbog pada tečaja u odnosu na tečaj koji je vrijedio prilikom isplate kredita iznosi 1.006,91 eura. Slijedom navedenog sveukupan iznos koji je više plaćen (zbroj više i manje plaćenog) za vrijeme otplate kredita do dana izračuna konverzije slijedom promjene tečaja na više i niže u odnosu na tečaj koji je vrijedio prilikom isplate kredita iznosi 11.797,80 eura. Nadalje je utvrđeno da glavnica po kreditu u CHF, temeljem stvarnog otplatnog plana, uzevši u obzir početni tečaj koji je vrijedio na dan isplate kredita bi na dan 30. rujna 2015. iznosila 980.268,68 kuna, dok je konverzijom utvrđena nedospjela glavnica u iznosu od 1.042.632,83 kune. Slijedom navedenog razlika u iznosu nedospjele glavnice po konverziji u odnosu na glavnice temeljem stvarnog otplatnog plana i tečaja iznosi 8.277,15 eura. Utvrđeno je da je prilikom provođenja konverzije tužena uzela u obzir sve uplate tužitelja te je postupila u skladu s Zakonom o izmjeni i dopuni Zakona o potrošačkom kreditiranju članka 19.c, te utvrdila manjak tužitelja u iznosu od 7.866,79 eura na dan sklapanja Aneksa broj 1. Napominje da utvrđenja ovog nalaza, iznosi ukupno iskazane preplate, za vrijeme otplate kredita u CHF, kao i iznosi utvrđene preostale glavnice za otplatu kredita u eurima kojim je po konverziji utvrđen manjak u uplatama polaze od istih stvarnih uplata tužitelja za podmirenje obveze za anuitete u CHF uplatama u kune, ali su različite pretpostavke tužitelja i tužene, što predstavlja pravno pitanje. Još je utvrdio da zatezne kamate na preplaćene mjesečne iznose po osnovu promjene tečaja iznad tečaja koji je vrijedio na dan isplate kredita, obračunate do 30. rujna 2015. ukupno iznose 4.180,69 eura.

Tužitelj je prihvatio utvrđenje iz navedenog nalaza i mišljenja, te je u skladu s time i uredio svoj tužbeni zahtjev na način kako je to navedeno u izreci, s time da više ne potražuje naknadu s osnove za obradu kreditnog zahtjeva od 1.463,71 eura.

Tužena je prigovorila nalazu i mišljenju na način da je iznijela samo prigovore pravne prirode.

Sud je prihvatio nalaz i mišljenje vještaka jer je razumljiv, potpun i u skladu s pravilima struke na koji nalaz i mišljenje ni tužena nije imala primjedbi financijske prirode.

16. Sukladno odredbi čl. 323. st. 1. Zakona o obveznim odnosima (NN 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22, 156/22, 145/23 i 155/23 – u nastavku ZOO), u slučaju ništetnosti ugovora svaka ugovorna strana dužna je vratiti drugoj sve ono što je primila na temelju takvog ugovora, a ako to nije moguće ili se narav onoga što je ispunjeno protivi vraćanju, ima se dati odgovarajuća naknada u novcu, prema cijenama u vrijeme donošenja sudske odluke, ako zakon što drugo ne određuje. Sukladno odredbi čl. 323. st. 2. ZOO-a ugovaratelj koji je kriv za sklapanje ništetnog ugovora odgovoran je svome suugovaratelju za štetu koju trpi zbog ništetnosti ugovora

ako ovaj nije znao ili prema okolnostima nije morao znati za postojanje uzroka ništetnosti.

17. U konkretnom slučaju tužena je na temelju ništetnih ugovornih odredbi ostvarila korist u vidu naplate većeg tečaja nego što bi ostvarila da je ostao na snazi tečaj koji je bio važeći u trenutku sklapanja ugovora o kreditu.

Obzirom da su ništetne odredbe predmetnog ugovora o kreditu u dijelu kojim je ugovorena valuta u CHF odnosno kojim je vezana glavnica za valutu CHF, tužena je u smislu čl. 1111. st. 1. ZOO-a dužna vratiti tužitelju iznose koje je primila na temelju takvih ništetnih ugovornih odredbi. Sukladno čl. 1115. ZOO-a kada se vraća ono što je stečeno bez osnove, moraju se vratiti plodovi, isplatiti kamate i to, ako je stjecatelj nepošten od dana stjecanja, a inače od dana podnošenja zahtjeva. S obzirom na to tužena treba vratiti tužitelju iznos na ime pretplate zbog rasta tečaja kako je to utvrdio vještak u svom nalazu i mišljenju zajedno sa zateznom kamatom od dana učinjene konverzije (29. prosinca 2015.) te iznos zatezne kamate na svaki iznos pretplate i to od dana nakon datuma pretplate do dana konverzije sa zateznim kamatama od dana presuđenja do isplate.

Tužena je istaknula prigovor radi prijeboja zbog manje plaćenih iznosa s osnove pada tečaja.

Takav prigovor je osnovan.

Centar za financijska vještačenja d.o.o. je u svom nalazu i mišljenju ustvrdio da je tužitelj s osnova pada tečaja u odnosu na tečaj koji je vrijedio prilikom isplate kredita iznosi 1.006,91 eura, pa je valjalo taj iznos prebiti s tražbinom tužitelja.

Nadalje, tužena je istaknula i prigovor radi prebijanja svoje tražbine s osnove razlike u depozitu koji je u razdobljima kada je isplaćivan iznosio 5.003,37 eura više nego u trenutku kada je zaključen predmetni ugovor o kreditu.

Tužitelj nije osporio osnov ni visinu toga prigovora iz kojeg razloga ga ovaj sud prihvaća.

S obzirom da su prigovori radi prebijanja osnovani valjalo je utvrđenu tražbinu tužitelja prebiti s utvrđenom tražbinom tužene i presuditi kao u izreci.

18. Tuženik je istaknuo prigovor zastare.

Podnošenjem kolektivne tužbe Hrvatskog zavoda udruga za zaštitu potrošača došlo je do prekida zastare na temelju odredbe čl. 241. ZOO-a zbog čega zastara individualnih restitucijskih zahtjeva počinje teći ispočetka, od trenutka pravomoćnosti sudske odluke donesene u povodu tužbe, dakle od 14. lipnja 2018. u odnosu na valutnu klauzulu. Tužba je u ovoj pravnoj stvari podnijeta dana 12. lipnja 2023. iz kojeg razloga nije osnovan prigovor zastare. Isto vrijedi i za zatezne kamate koje su akcesorno potraživanje, odnosno sukladno odredbi čl. 223. ZOO-a tek kad zastari glavna tražbina, zastarjele su i sporedne tražbine, kao što su kamate. Radi navedenog prigovor zastare nije osnovan.

19. Odluka o parničnom trošku temelji se na odredbi čl. 154. st. 2. ZPP-a s obzirom na vrijednost predmeta spora od 34.958,93 eura, te s obzirom da tužitelj i tuženu zastupaju punomoćnici koji su odvjetnici, sukladno Tarifi o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika.

Tužitelj je uspio sa 83% svojih tužbenih zahtjeva, dok je tužena uspjela sa 17% svojih zahtjeva. Oduzimanjem postotka s kojim je uspio tužitelj od postotka s kojim je uspjela tužena dobije se 66%.

Sud je tužitelju priznao trošak sastava tužbe, trošak zastupanja na ročištima dana 23. svibnja 2024., 10. rujna 2024., 11. ožujka 2026. i 21. svibnja 2026., trošak sastava podneska od 02. ožujka 2026. u iznosima od po 500,00 eura, te trošak vještačenja od 625,00 eura, ukupno 3.625,00 eura, od čega 66% iznosi 2.392,50 eura.

20. Radi svega navedenog sud je presudio kao u izreci.

U Poreču-Parenzo 06. srpnja 2026.

S u d a c:
Vlatka Markuš

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude može se izjaviti žalba županijskom sudu. Žalba se podnosi putem ovog suda, a rok za žalbu je 15 dana i počinje teći danom dostave presude. Stranci koja je pristupila na ročište na kojem se presuda objavljuje, kao i stranci koja nije pristupila na ročište na kojem se presuda objavljuje, a bila je uredno pozvana, smatrat će se da je dostava presude obavljena onoga dana kada je održano ročište na kojem se presuda objavljuje. Stranci koja nije bila uredno obaviještena o ročištu na kojem se presuda objavljuje, rok za žalbu teče od dana dostave prema odredbama Zakona o dostavi pismena.

Presuda istaknuta na internetskoj stranici e-oglasne ploče sudova dana 06. srpnja 2026.

Broj zapisa: **9-3088a-5a217**

Kontrolni broj: **03a8e-e7e73-77f1f**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Pazinu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.